

EPPIE DAMARAN 58.
februari 1984.

+++ JOS DE WOLF
+++ JOOP ROMMETS
+++ JAAP DROS
+++ FRANK VAN LARE
+++ AAD BAKKER

INHOUD:

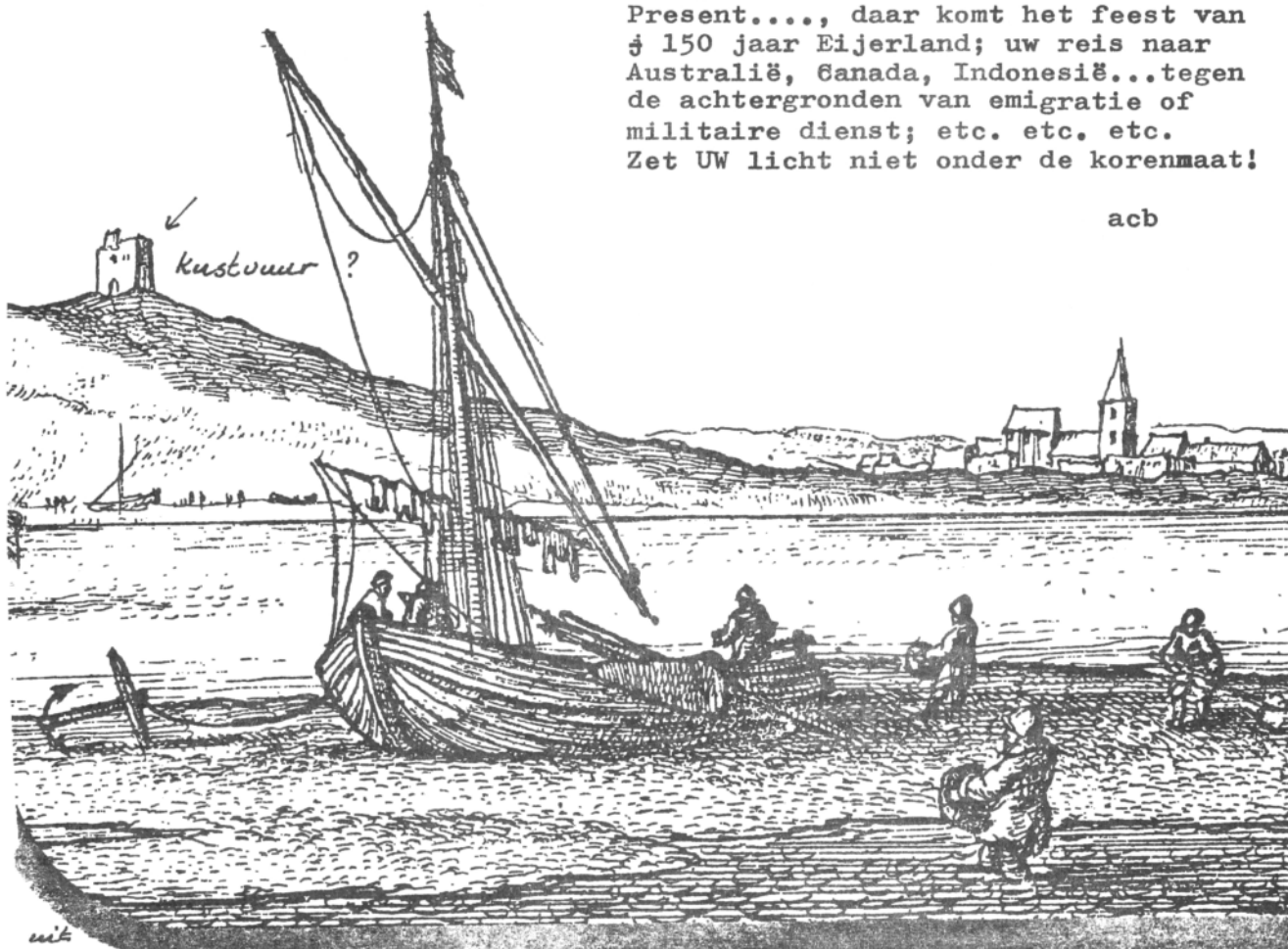
-oplossingen problemen
E.D. nummer 57
-acht damopgaven v.d.jeuug
-schaken in de oertijd
-eerste periode A-groep
schaken bij E.P.
-de stand van zaken in de
B-groep bij E.P.
-vuren op de wal, varen op
zee
-een vuurtorenpuzzel
-goed verlichte maar ook
zeer duistere advertentie-
teksten
-en last, but not least:
dammend OOSTEREND op flink
wat pagina's present!

SPROKKELMAAND.

De dam-en schaakbrandstof voor februari bestaat uit 28 pagina's; mogen spelers, huisgenoten en adverteerders er zich enigszins aan warmen. Er zit vurig, knetterend, spetterend materiaal tussen. Ook enkele oude takken. Is er in de lezerskring iemand die voor E.D.59 zijn of haar licht over een aardig onderwerp kan doen

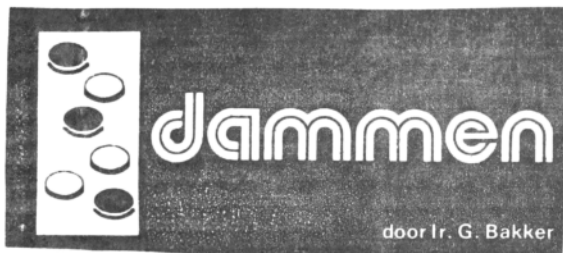
schijnen? Daar was weer een O'end Present...., daar komt het feest van $\frac{1}{2}$ 150 jaar Eijerland; uw reis naar Australië, Canada, Indonesië...tegen de achtergronden van emigratie of militaire dienst; etc. etc. Zet UW licht niet onder de korenmaat!

acb

uit
"Ballade
van Texel" - H.Schoorl.

Uitgave 'Het Open Boek', Druk Drukkerij Brügemann bv, Den Burg - Texel

Acht mooi ogende acht-om-acht standjes willen laten zien wat dammen is. We letten eerst op de standen zelf, vervolgens gaan we na wat de meest opvallende zet in de combinatie is, daarna karakteriseren we de slotstand van het eindspel en tenslotte geven we bronvermelding.

De diagrammen 1 en 2 tonen flankspel waarin zwart de aanvaller is en de diagrammen 5 en 6 tonen flankspel waarin wit de aanvaller is. De diagrammen 3, 4, 7 en 8 tonen wederzijds flankspel waarin beide kleuren een voorpost hebben: wit op veld 24 en zwart op veld 27 (in diagram 7 is die voorpostbezetting potentieel). In de diagrammen 1/4 zien we een aanvallende zwarte voorpost, in de diagrammen 5/8 zien we een aangevallen witte voorpost.

In de combinaties van de diagrammen 1, 6 en 8 is de witte eindslag het meest opvallend, in 1 vanaf veld 39, in 6 vanaf veld 32 en in 8 vanaf veld 43. In de combinaties van de diagrammen 2, 3 en 4 is een zwarte meerslag gezichtsbepalend, in 2 vanaf veld 47, in 3 vanaf veld 22 en in 4 vanaf veld 27. In de combinaties van de diagrammen 5 en 7 is de slagkeus voor zwart karakteristiek: in 5 slaat zwart met 17 of met 19 en in 7 is er voortdurende slagkeus voor zwart die met 19 of met 28, 39, 48 en 4 slaat.

In de eindspelen van de combinaties in de standen

Diagram 1

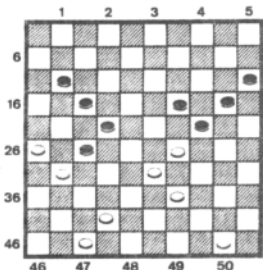

Diagram 2

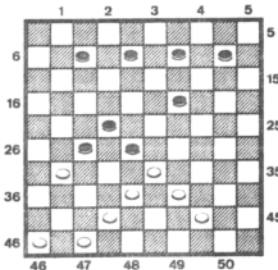

Diagram 3

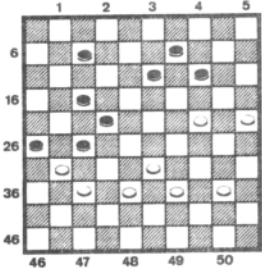

Diagram 4

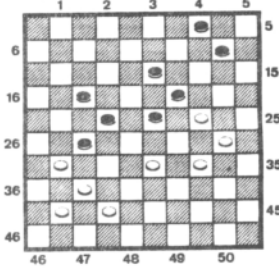

Diagram 5

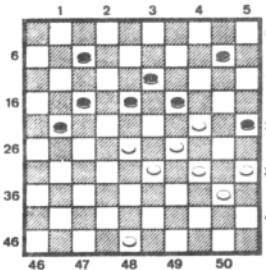

Diagram 6

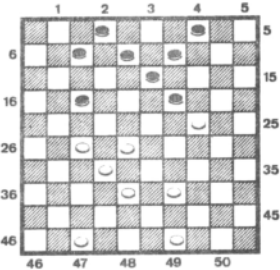

Diagram 7

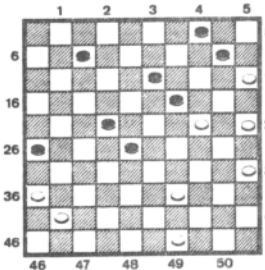
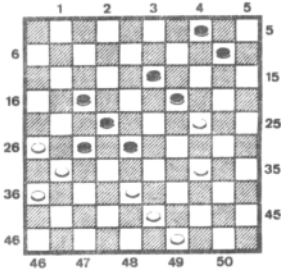

Diagram 8

van de diagrammen 5, 6, 8 en 4 zien we aan het slot eenvoudige oppositie van schijf tegen schijf. Tweevoudige oppositie zien we aan het eind van het eindspel na de combinatie in diagram 1. In de diagrammen 3 en 4 gaat de combinatie over in een eindspel dat uitloopt in een basisversperring waarin een witte dam nog net een zwarte schijf tegenhoudt. In diagram 2 loopt het voor wit winnende spel uit op een oppositie van dam tegen dam. En in diagram 7, tenslotte, wordt een zwarte dam op zijn zwakste moment (als hij net gepromoveerd is) in een lijnhinderlaag gevangen.

Diagram 5 is van A. de Graag, 1954; diagram 3 is van J. van der Wal, 1976; en diagram 7 is van J. H. H. Scheijen van 1978; de overige standjes zijn van redactieleden van Het Nieuwe Damspel, welk kwartaalblad al deze standjes eerder publiceerde.

Volledigheidshalve:

- Diagram 1: 50-44, 26-21, 47-41 ... (19-23) 6-1 (20-24 ...) 43-37.
- Diagram 2: 44-40, 47-41, 38-32 ... (45-50) 1-6 (50x28) 46-41 ...
- Diagram 3: 33-28 ... (26-31) 2x10, 10-4 (9-14) 25-20, 4-10 (35-40) 10-5 (40-45) 24-20, 5x50.
- Diagram 4: 34-29, 29x9, 30-25, 25x5 (19-24) 5-19 (24-30) 19x21 (30-34) 21-49 (34-39) 37-32.
- Diagram 5: 28-22 (17x30) 29-23 ... (25-30, 30-35) 2x30 (35x44) 30-39, 48-43.
- Diagram 6: 28-23, 27-22, 47-42, 38-32 ... (2-7 ...) 49-43.
- Diagram 7: 39-33 (28x39) 49-43 (39x48) 37-31 (48x31, 4x13 ... 26-31) 35x24 (31-37) 1-29 (37-41) 29-23.
- Diagram 8: 34-29, 29-24, 26-21, 38-32 ... (37-42) 5-37 ... 49-43.

Overzicht Bondswedstrijden Damclub Oosterend/Texel

Uitslagen:

Oosterend/Texel	-	Turnlust	9- 7
S.N.A.	-	Oosterend/Texel	12- 4
Oosterend/Texel	-	E.D.C.	6-10
Oosterend/Texel	-	Z.D.C.	10- 6
Het Probleem	-	Oosterend/Texel	11- 5
Oosterend/Texel	-	Damlust	7- 9
H.D.C.	-	Oosterend/Texel	7- 9

Eindstand:

1. Damlust	7	13	75-37
2. Het Probleem	7	12	75-37
3. E.D.C.	7	8	54-58
4. S.N.A.	7	6	55-57
5. O'end/Texel	7	6	50-62
6. H.D.C.	7	6	48-64
7. Turnlust	7	5	55-57
8. Z.D.C.	7	0	36-76

Persoonlijke scores:

P. Bakelaar 10 uit 7, J. Hin 9 uit 7, J. Hooijberg 8 uit 7, G. de Wolf 5 uit 4, C. Vinke en K. Bakker beide 4 uit 6, R. Brouwer 2 uit 2, H. vd Wetering 2 uit 3, J. Trap 2 uit 5, M. Vittali 1 uit 1, J. Kuiter 1 uit 2, J. v Heerwaarden 1 uit 5, F. Bos 0 uit 1.

Al met al een goed geslaagde bondskompetitie, met een mooie vijfde plaats als resultaat.

Met dank aan P. Bakelaar voor de statistieken.

Standen per 31 januari 1984

A

1. P. Bakelaar	14	11	1	2	23	82,14%
2. K. Bakker	15	9	3	3	21	71,33%
3. M. Vittali	12	7	3	2	17	70,83%
4. R. Brouwer	10	7	2	1	16	80 %
5. A. Brouwer	13	5	3	5	13	50 . %
6. C. Vinke	14	4	4	6	12	42,86%
7. G. Dros	16	3	5	8	11	34,38%
8. W. Timmer	14	2	5	7	9	32,13%
9. J. Hin	12	3	2	7	8	33,33%
10. J. de Wolf	13	2	3	8	7	26,92%
11. J. Kuiten	9	1	3	5	5	27,77%

Piet Bakelaar speelt nog steeds erg sterk, hij verloor alleen van Klaas Bakker, maar hij schakelde concurrent Rien Brouwer voorlopig uit, door laatstgenoemde te verslaan. Klaas Bakker is vergeleken bij de vorige keer twee plaatsen gestegen, hij behaalde uit de laatste zes partijen 10 punten.

Rinus Vittali is een plaatsje gezakt, maar kan nog boven Klaas Bakker komen.

Rien Brouwer heeft de eerste nederlaag te pakken, hij liep deze op tegen Piet Bakelaar, Rien heeft echter nog steeds de minste verliespunten.

André Brouwer staat nog steeds op de vijfde plaats, alleen z'n percentage is iets gezakt.

Cees Vinke is een laats gestegen, qua percentage is hij vrijwel gelijk gebleven.

Ook Gerrit Dros is een plaats gestegen, hij behaalde uit de laatste 3 partijen 4 punten.

Wim Timmer is twee plaatsen gezakt, uit de laatste vier partijen behaalde Wim één punt.

John Hin staat nog steeds op de negende plek, hij lijkt zijn achtervolgers wat afgeschud te hebben.

Voor Jos de Wolf geldt hetzelfde als voor Wim Timmer, 4 gespeeld 1 punt.

Jacco Kuiten heeft zijn eerste overwinning binnen, en nog wel tegen Klaas Bakker.

<u>A</u>							
1.	P. Kooiman	17	14	3	0	31	91,18%
2.	J. Hooijberg	14	8	2	4	18	64,29%
3.	J. van Heerwaarden	10	7	1	2	15	75 %
4.	F. Bos	12	6	2	4	14	58,33%
5.	L. Boonman	15	7	0	8	14	46,67%
6.	J. Trap	8	3	3	2	9	56,25%
7.	H. van de Wetering	12	4	1	7	9	37,5 %
8.	M. Drijver	7	2	1	4	5	35,71%
9.	T. Hin	9	0	1	8	1	5,56%
10.	A. Sijtsma	12	0	0	12	0	0 %

Piet Kooiman staat onaantastbaar op de eerste plaats, alleen Jaap van Heerwaarden kan nog enigszins in de buurt komen.

Jan Hooijberg wist zijn laatste drie partijen in winst om te zetten, en steeg mede daardoor naar de tweede plaats. Ook Jaap van Heerwaarden steeg een plaats, hij won zijn laatste twee partijen.

Frans Bos staat op een goede vierde positie, hij wist een zeer knappe remise te behalen tegen Piet Kooiman.

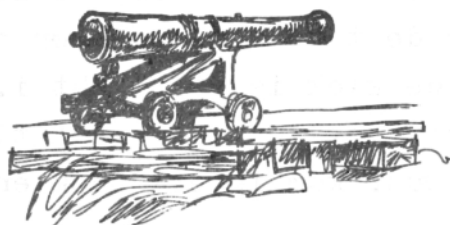
Op de vijfde plaats staat Lauw Boonman, hij zakte een drietal plaatsen, doordat hij van zijn laatste vijf partijen er slechts één in winst kon omzetten.

Jan Trap staat nog steeds zesde, maar is in percentage achteruit gebberd.

En dan Harry van de Wetering. Vorige keer stond hij op de 9e plaats met 0 uit 7, hij heeft dus uit de laatste 5 partijen maar liefst 9 punten weten te behalen.

Marco Drijver is de dupe geworden van de opmars van Harry, eerstgenoemde zakte een plaats.

Theo Hin en Ate Sijtsma hebben beiden hun laatste drie partijen verloren en staan nog steeds op de negende respectievelijk tiende plaats.

B

1. B. van Leeuwen	10	8	2	0	18	90 %	
2. P. Daalder	11	8	2	1	18	81,82%	
3. J. Eelman	8	5	0	3	10	62,5 %	
4. J. Everwijn	13	4	1	8	9	34,62%	
5. W. Vlaming	9	2	3	4	7	38,88%	(SB:62)
6. R. Kampstra	9	2	3	4	7	38.88%	(SB:58)
7. J. Drijver	11	2	1	8	5	22,73%	
8. J. Duinker	3	0	0	3	0	0 %	

Het onderlinge duel tussen Biem van Leeuwen en Piet Daalder werd in het voordeel van Biem beslist, zodat deze aan de leiding gaat en Piet voorlopig genoeg moet nemen met de tweede positie.

Jaap Eelman staat nog steeds derde, maar zijn achterstand op de koplopers is groter geworden.

John Everwijn is twee plaatsen gestegen, door twee overwinningen de laatste tijd.

Wim Vlaming staat in punten gelijk met Henze Kampstra, maar het SB-systeem was deze keer in het voordeel van Wim. Henze speelt toch wat onder zijn stand, maar hij komt nog wel wat bij in de loop van het seizoen.

Jan Drijver heeft wat weinig gespeeld de laatste twee maanden, slechts één keer.

Jan Duinker schrok zo van de eerste drie uitslagen, dat hij het nu laat afweten. Ik denk dat hij wel terugkomt, hij moet gewoon veel wedstrijdritme opdoen.

A- en B-dammers let op:

Er is nu een nieuw soort competitie, de zogenaamde Reserve-competitie. Daarin speelt iedereen tegen iedereen, dus A tegen B etc. Deze regeling is getroffen omdat met name in de B al enkele spelers uitgespeeld zijn.

Je zoekt in deze reserve-competitie zelf je tegenstander(s) uit, één van de twee moet noteren of streepjes zetten, het gebruik van de klok is verplicht i.v.m. erg lang nadenken. De prijzen voor deze extra competitie bestaan uit Texelse lekkernijen. Dus: kom iedere week en speel.

Jeugd

1. P. de Wolf	34	29	2	3	60	88,24%
2. R. Brouwer	30	24	1	5	49	81,67%
3. P. Drijver	25	18	1	6	37	74 %
4. R. Eldering	29	13	3	13	29	50 %
5. A. Duinker	18	11	2	5	24	66,67%
6. N.J. Drijver	27	3	1	23	7	12,96%
7. B. Barnard	9	2	1	6	5	27,78%
8. M. Daalder	14	1	2	11	4	14,29%
9. W.J. Boon	21	1	2	18	4	9,52%
10. R. Barnard	2	1	1	0	3	75 %
11. N. van Arkel	5	1	0	4	2	20 %
12. A. Kaercher	9	1	0	8	2	11,11%

Peter de Wolf lijkt niet meer in te halen, alleen Rachel Barnard zou misschien nog een poging kunnen wagen, maar dan moet ze wel vaker komen.

Ronald Brouwer en Pieter Drijver staan nog steeds twee en drie, ook daar zal wel weinig verandering in komen.

Robbert Eldering heeft uit de laatste negen partijen veertien punten weten te behalen, een prima prestatie die beloond werd met een plaats winst op de ranglijst.

Alexander speelt wat weinig, maar als hij weer wat meer gaat spelen zit er ook voor hem een goede klassering in.

Nico Jan Drijver heeft de laatste drie partijen verloren, maar ja hij verzorgt de bitterbal-express, Mulderstraat-Achtertune.

Over Bart Barnard hoeven we niet zoveel te vertellen, hij komt veel te weinig, evenals zus Rachel en ook Niels van Arkel.

Martin Daalder is twee plaatsen gestegen, en is in percentage ongeveer gelijk gebleven.

Wim Jan is iets gezakt, maar hij hoeft maar één keer te win en en hij staat zevende.

Arnold Kaercher heeft ook de eer te overwinning binnen.

Hij won, in een zenuwslopende partij, van Nico Jan.

Een probleem met een verhaaltje.

In 1984 bestaat T.O.G. Ippersum 50 jaar. Aan gezien wii al 50 jaar vriendschappelijke banden met onze damvrienden uit "Zwolle" onderhouden, z'n ook wij uitgenodigd voor zowel de receptie als het toernooi.

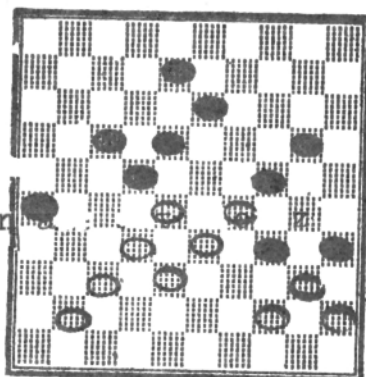
De heren Visman en Van de Metering, vergezeld van hun respektievelijke echtgenotes, geven op de receptie acte de présance namens de Oostender damclub.

Als geschenk wordt een (kartonnen) dambord overhandigd, met daarop een probleemstelling van tien te en tien.

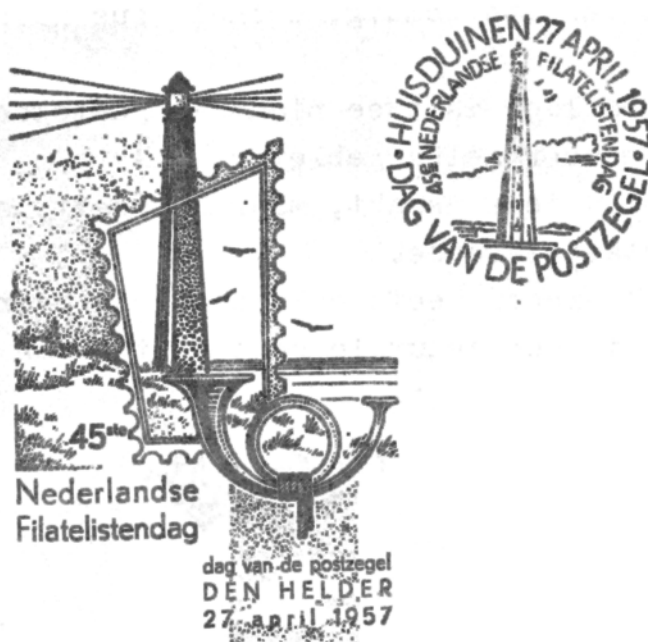
Alleen zijn de schijven op dat bord vervangen door rijksdaalders, zodat T.O.G., wanneer men het probleem weet op te lossen, 50 gulden rijker wordt.

Waarom 50 gulden? Let goed op:

Zwolle bestaat 50 jaar, wij hebben 50 leden, onze kontakten bestaan 50 jaar, ook Zwolle heeft 50 leden, en als dat niet zo is, moeten ze zorgen dat het er 50 worden, daarom dus 50 gulden, tenminste, wanneer ze dit probleem binnen 50 (!) minuten op weten te lossen.

Uiteraard: Wit speelt en wint.

VUREN OP DE WAL, VAREN OP ZEE.

ROMKE VAN DER VEEN was bijna twintig jaar bezig aan het boek "VUURTORENS - over vierboeten, lichtwachters en markante bouwwerken". (uitgave DE BOER MARITIEM)

Aan dit boek heb ik het een en ander voor dit artikel ontleend.

De eerste duidelijke berichten over vuurtorens komen van de Grieken. Een hoogtepunt in de vuurtorenbouw is de PHAROS bij Alexandrië. Dit uit marmer opgetrokken gebouw bezat een installatie voor het branden van vuur en optische hulpmiddelen. Het vuur bevond zich op ca 140 meter hoogte.

Omstreeks 280 vóór Chr. kwam de toren in bedrijf.

Het was bepaald niet zó maar een toren: deze werd destijds naast de pyramiden, de hangende tuinen van Babylon etc. één van de zeven wereldwonderen genoemd.

De nu oudste vuurtoren ter wereld stamt uit de tijd der Romeinen en staat bij La Coruna op de noordwestpunt van Spanje. De Romeinen hebben er in Nederland ook één gebouwd, nl. aan de monding van de Rijn bij Katwijk.

KORTENHOEVEN: MET KLIMPLANTEN SCHEPT U UW EIGEN HANGENDE TUIN. Met een kijker van LEIJDEKKERS haalt U de horizon dichterbij. DE SPINBOET: een baken in wol. De dochter van de vuurtorenwachter gaat naar DAMESMODE MOERBEEK. SLIJTERIJ DE WIT: veel vuurtorens, weinig strandingen.....

Voortdurende veranderingen in de zeegaten en de riviermonden kenmerkten de vroegste geschiedenis van ons land.

Duidelijke bewijzen van het aanwezig zijn van kapen en vuurbaken komen pas als de zaken op schrift worden gesteld, hetgeen direct verband houdt met de groeiende scheepvaart en handel. In die begintijd was varen veel belangrijker dan we nu zouden denken.

Ons land was zeker in het noorden en westen met de vele moerassen en veenplassen een moeilijk begaanbaar gebied. Het was gemakkelijker en ook veiliger over het water te gaan dan over land.

Tot diep in het binnenland bevonden zich de handelsplaatsen alle via de rivieren bereikbaar: Maastricht, Venlo, Roermond, Nijmegen, Zutphen, Deventer, Hasselt, Zwolle, Kampen, Harderwijk, Elburg. Zij hadden groot belang bij een vlot en veilig scheepvaartverkeer. Zodra dit zich ging uitstrekken tot de Oostzee en naar Engeland en Frankrijk, met als achterland het Rijnland, werd de verkenning van de kustook voor dat achterland belangrijk.

Naar RAB en U bouwt een achtste wereldwonder! Een scheepje in de haven landt, hojo, hojo...MUZIEKHANDEL KOK. Gevuld met specerijen, hojo, hojo....DE NOTENBAR. HERENMODE MOERBEEK voor Lange Jaap en Korte Knaap. Voor als het vuur te ver gaat....ASSURANTIEKANTOOR DE BOER.

Daarom zijn overal langs de kust al in de MIDDELEEUWEN vierboeten en kapen opgericht. (bijv. Egmond, Huisduinen, Texel, Vlieland en Terschelling)

Hertog Albrecht van Beieren heeft rond 1400 de handel sterk bevorderd. Hij gaf in 1370 de opdracht voor het oprichten van een vuurbaak bij Westkapelle. De binnenkomende schepen moesten betalen TOT ONDERHOUD VAN VIER EN MENSCHEN.

In 1628 werd beslist dat de Vuurboetmeesters in Katwijk geld mochten vragen van de naar de afslag gebrachte vis en wel één duit per Hollands Pond, ter waarde van vijftien stuivers. Amsterdam kreeg in 1452 het "paalkistrecht-privilege": het recht om vuur-en paalgeld te heffen. Deze stad moest dan wel het Marsdiep, het Vlie en de Zuiderzee voorzien van zeetonnem, zee- en vuurbakens. In 1572 ging dit recht, met de plicht, over naar Enkhuizen

Laat U gerust naar VELTKAMP "lood"sen.
Bij het LICHT VAN SCHOORL kunt U thuis goed navigeren.
HET OPEN BOEK: wat gebeurde er met de kustvuren in oorlogstijd?
Brood bakken: een erfenis van eeuwen'. TIMMER
WATERSPORTC.DUINKER: het is met een uitgeholde boomstam begonnen.
Voor een broodje Batavier naar PLOFF-INN.

Op Texel zijn het vooral kerktorens geweest, die de zeevarenden als merken dienden, zoals de toren van DE WESTEN, in 1414 reeds aanwezig, maar in 1859 afgebroken.

Terschelling kwam in 1326 met KAMPEN overeen een vuurhuis op te richten om schade bij het inzeilen van het Vlie voor de handel op Kampen te voorkomen. Kampen zou de materialen voor de bouw ervan leveren.

In 1615 werd het regeren wat meer vooruitzien: De STATEN van Holland en Westfriesland namen de verantwoording en de kosten op zich voor de vuren te Scheveningen, Huisduinen en Egmond. Later werden daar aan toegevoegd Vlieland, Terschelling (twee) en Urk.

Om bij het naderen van de kust de plaatsbepaling zonder vergissingen mogelijk te maken had men te Egmond en op Terschelling twee vuren. Met kolenvuren of vast brandende lichten was dat de enige mogelijkheid om een éénduidige herkenning mogelijk te maken. Op enige afstand was er ook een enkel vuur en samen met het dubbele vuur wist men dan precies waar men was.

Grote hinder had men van de onregelmatig brandende vissersvuren, die alleen gestookt werden als er vissersop zee waren.

In 1699 werd het stelsel met enkele binnenvuren uitgebreid, nl. De Ven, Marken en Durgerdam.

Voor de vuren moesten de binnenschepen op de Zuiderzee jaarlijks belasting betalen, ten bewijze waarvan ze een zgn, "bakenloodje" ontvingen. Van deze loodjes zijn er vele teruggevonden. Ze dragen jaartallen, beginnend in 1711 en eindigend in 1836.

FIRMA SCHOO voor alle lieden zonder berevel.
RABOBANK of ruilhandel, zo simpel is dat.
Het nomadenbloed kruipt waar het niet gaan kan: REISBURO TEXEL.
Als een pijl uit de boog op schoenen van HOOGERHEIDE.
De portemonnee laat veel toe bij MAAS.

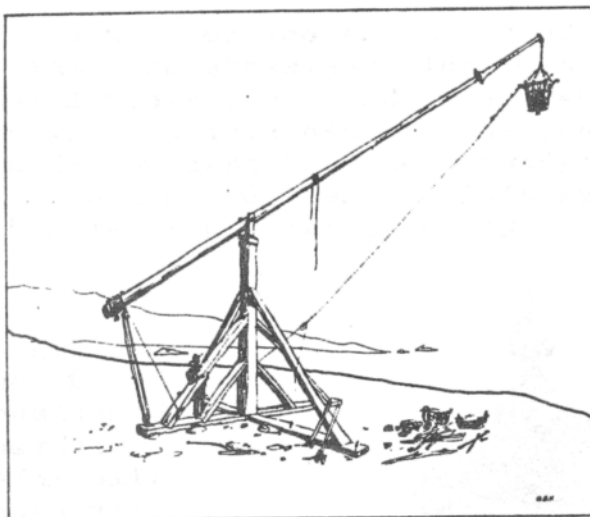
VISSERSVUREN.

Deze vuren werden op een zo hoog mogelijke plaats ontstoken, bijv. op een duin. Er ontstond spoedig de behoefte voor de opslag van het te verstoken materiaal, voor het drooghouden ervan en het voorkomen van diefstal. De bouw van schuurtjes, BOETEN werd nodig. Naarmate de brandstof schaarser en duurder werd, werd de behoefte aan opslagruimte steeds groter. De boet ging daarbij ook een functie als DAGMERK vervullen, want het was niet normaal een duin met daarop een schuurtje te zien. De argumenten voor het BOVENOP een kaap of baak ontsteken van een vuur zijn nergens precies beschreven, maar dat op een gegeven moment deze vrij ingrijpende beslissing is genomen, staat wel vast.

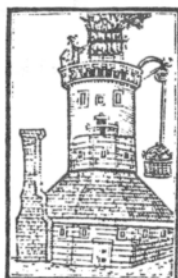
Er zijn talloze voorbeelden van het omhoogbrengen van het vuur, òf in een korf die werd opgehesen òf door het vuur op de top te ontsteken.

Die verandering had nogal wat gevolgen: het sjouwen werd veel zwaarder, de stookplaats werd in afmetingen kleiner EN het gevaar van het VERBRANDEN van de toren trad op. Dikwijls zijn houten kapen zelf een prooi der vlammen geworden.

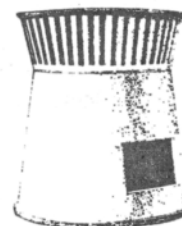
Een vernuftige, maar goede manier om op grote hoogte zuinig te stoken.

Het hijsen van de brandstof op de toren (Dungruss)

Een open vuurhaard op de top van een toren.

Na het hout kreeg men in de 16e eeuw te maken met steenkool. Nooit was het een CONSTANT licht en de omgeving werd altijd roetzwart. Een verbetering was het bouwen van een huisje eromheen met glazen vensters en een schoorsteen. Blaasbalgen werden gebruikt om de vlammen hoog op te jagen. Het werd een zwaar beroep en zeer arbeidsintensief. Het was echter ook een mooi beroep, want de bakenstokers werden geëerd.

Op zee zullen er wel eens verwensingen zijn uitgesproken als het licht niet fel genoeg was. In de dorpsgemeenschap wer dit dan uitgebreid besproken. De stokers verweerden zich door te zeggen dat ze niet voldoende kolen kregen (ze moesten nl. erg zuinig stoken) of dat de kolen zo slecht brandden. De volgende keer zouden ze beslist een extra schep kolen op het vuur doen.....

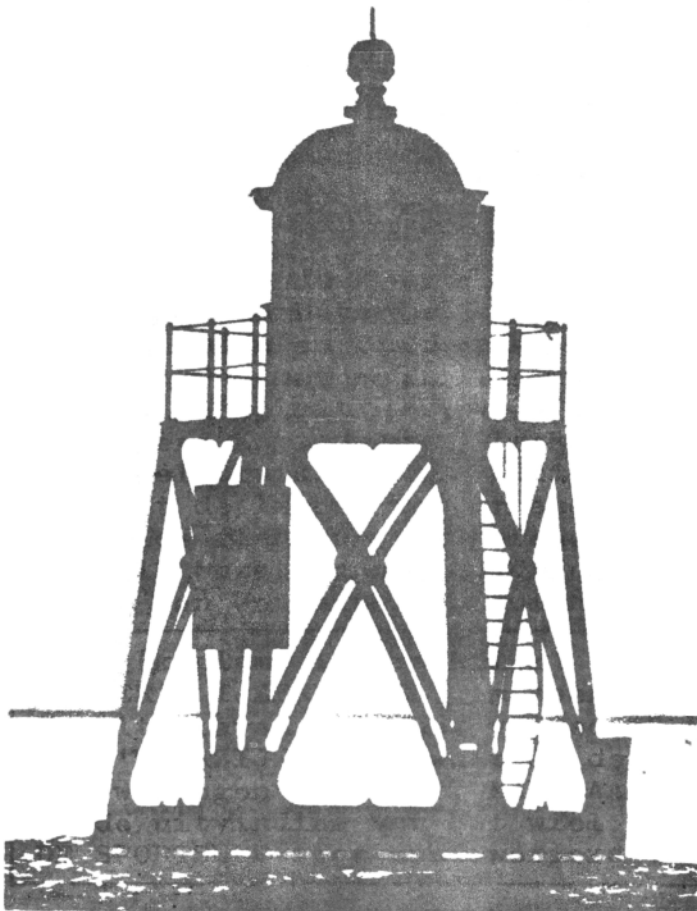
LAMPEN.

In 1780 vond de Fransman ARGAND een olielamp uit, die een geweldige verbetering was van de gangbare olielampen. Deze walmden en flakkerden sterk op een in raapolle hangende pit. Argand kwam met een ronde, holle pit. De verbranding vond nu vollediger plaats waardoor het een meer geconcentreerde lichtbron werd. Kort daarna bleek het door anderen bedachte "lampeglas" een heel bruikbare aanvulling en verbetering. Pas met de lampen van Argand werd het mogelijk het licht in een bepaalde richting te sturen. Dit gebeurde met spiegels. In 1818 bezat Nederland de eerste lantaarn van dit type op de toren van Westkapelle. Huisduinen volgde in 1822.

Faro (koplamp in Frankrijk) van Pharos afgeleid. GARAGE GRISNIGT. BAKKER'S IJZERHANDEL...messen in plaats van vuursteen. U wilt graven naar het verleden? FA VAN TATENHOVE. DROS'MAGAZIJN toont waartoe de moderne pottenbakker in staat is. Rotswoningen zijn uit, MAKELAARDIJ EELMAN is in. Na de uitvinding van het wiel volgde nog RAN'S TWEEWIELERS. DE SPORTSHOP voor speerwerpers en boogschutters.

LENZEN

De Fransman FRESNEL komt de eer toe van een revolutionaire vinding: een draailicht, bestaande uit acht in een vierkant raam "getrapte" lenzen. Door het lenzenstelsel rond de lichtbron te laten draaien, zouden deze sterke lichtbundels als de spaken van een plat liggend wiel rond gaan wentelen. Het bleek een geweldig succes. De vuurtoren had een bereik van 60 km. Oostvoorne had de eerste in Nederland. (1826)

Dankzij de vinding van Fresnel kon de oudste vuurtoren van Nederland, de BRANDARIS, weer vuurtoren worden. (1837) Alle kolenvuren werden nu vervangen door lampen. Egmond in 1834, Vlieland 1838, Schouwen 1840. Tot in 1845 heeft op SCHOKLAND mag een kolenvuur gebrand. Op 1 nov.1864 werd op TEXEL een groot kustlicht ontstoken, al hadden de 60 gestrande schepen tussen 1836 en 1850 er geen waarschuwing meer aan v voor de Eierlandse gronden....

Stavoren.

In die tijd kwam als brandstof de PETROLEUM in gebruik.

VAN BAKSTEEN NAAR GIETIJZER.

De eerste ijzeren toren (bij Renesse) kwam in 1856.

Texel had de laatste in baksteen.

De oudste ijzeren toren die nog bestaat is van Breskens (1867).

De hoogste werd geplaatst bij KIJKDUIN: de LANGE JAAP. (1877)

Ameland kreeg in 1880 een mooie ronde toren.

Vele lichten werden op ijzeren geraamten geplaatst.

E.D.58 heeft op het buitenblad het licht van DEN OEVER.

Op de vorige bladzijde een afbeelding van het licht in STAVOREN.

Wat doet Texel met HET LICHT VAN TROOST???

En de jongste generatie torens wordt van BETON gemaakt.

(Hoek van Holland, Europoort)

EDDYSTONE

Dit is een beroemde toren aan de Engelse zuidkust, nabij Plymouth. De toren staat op een rots temidden van zeer gevaarlijke stroomwevelingen.

De eerste toren begaf het in een zware storm. De ontwerper was net op bezoek en kwam in de golven om. (1703)

De tweede, klaar in 1708, brandde in 1755 uit. De hoofdlichtwachter kreeg bij zijn bluspogingen gesmolten lood naar binnen en stierf enkele dagen na zijn redding. Het brok lood van 200 gram wordt bewaard in het Nat. Museum van Schotland.

De derde toren werd in 1759 voltooid. De toren die er nu staat dateert van 1882.

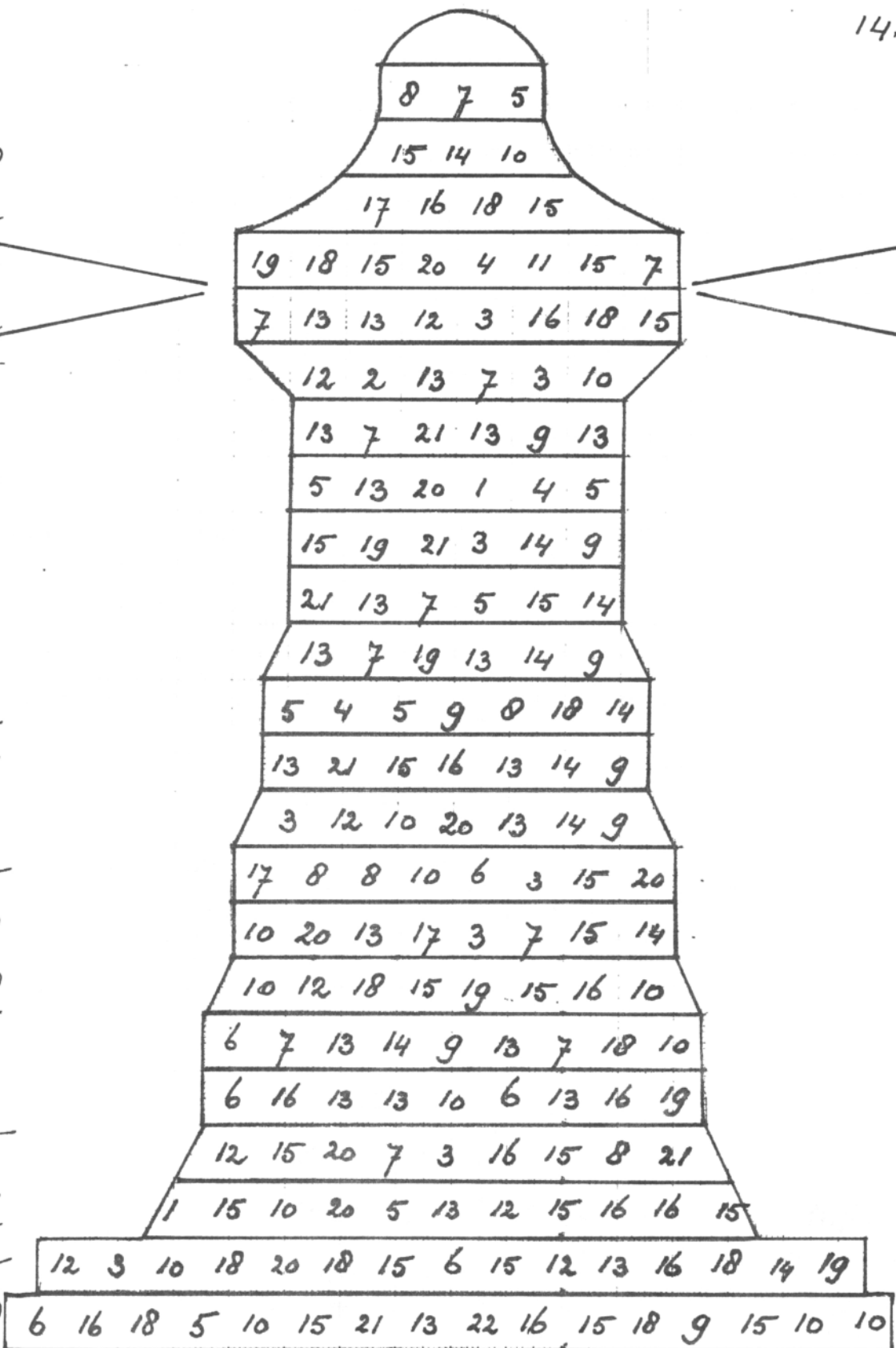
Na die botsing met de dinosauriër naar SCHOENMAKER AUTOSCHADE.
 Naar VLEESHOUWERIJ RAN voor een stuk aan 't spit.
 Torenwachters zijn goed ingepakt: ZEGEL HERENMODE.
 BOEKHANDEL PARKSTRAAT als U droomt van verre kusten.
 Dineren in historische sfeer kan in DE LINDEBOOM.

Een van de weinige afbeeldingen van het afbranden van een vuurtoren, de door Ruysdael gebouwde op Eddy stone (1755).

Het sedert de oprichting van de International Association of Lighthouse Authorities in 1957 gebruikte beeldmerk, een liefelijke zeemeermin met Franse leliestaart, de fakkel der zeevaart hoog boven water houdend.

A
B
C
D
E
F
G
H
J
K
L
M
N
O
P
Q
R
S
T
U
V
W

de 15. 9. 10 20 3 14 15 23

PUZZEL bij "varen op zee".

- A....kreeg in 1845 al een draailicht.
- B....waar het kolenvuur op Schokland brandde.
- C....van groot belang voor de scheepvaart op Kampen.
- D....uit dit materiaal bestaat het licht van Den Oever.
- E....ooit in vuurtorens gebruikte brandstof.
- F....beroemde vuurtoren in de Oudheid.
- G....hiervoor moesten in 1588 kustvuren gedooft worden.
- H....lag vroeger aan de monding van de Rijn.
- I....toren van deze plaats is tegelijk monument voor Van Speyk.
- J....kreeg in 1699 "vuur".
- K....beroemde Franse uitvinder.
- L....duin, waarvan de naam op vroegere functie wijst.
- M....eiland dat in 1880 een ronde toren kreeg.
- N....naam voor ijzeren geraamte dat een licht kan dragen.
- O....gebouwtje ten dienste van een kustvuur.
- P....havenplaats in Friesland.
- Q....belangrijk e hulpmiddelen met betrekking tot de lichtstraling.
- R....werd in 1837 weer vuurtoren.
- S....werd door bakenstokers gebruikt.
- T....ooit in vuurtorens gebruikte brandstof.
- U....plaats waar voor het eerst het kolenvuur werd vervangen.
- W....wordt mogelijk door het herkennen van een vuurtoren.

DE LICHTWACHTER VAN OCKSEU

J.J.Slauerhoff.

slotregels:

Wie niet meer deugt voor land noch zee
 Wordt nog lichtwachter op Ockseu.
 De wal, het schip zijn even ver,
 Nog dichterbij lijkt mij die ster
 Opkomend naast den heuveltop,
 Dan steek ik ook het landlicht op.

15 15 14 10 - 18 14. 9 15. 21 13 13 14 9. 6 7 15 19 20. 15 15 14. C 2 18 15 15 10
 21 4. 2 15 20. 7 13 14 20 10 3 15 14. 9 7 13 14 5, 6 7 33 9. 15 14. 17 16 15 15 10
 9 15. 10 13 21 12 13 14. 19 13 13 20, 18 5 6 16 4 f. 13 16 16 15 15 14,
 7 3 14 9 4 11 7 15 14. 1 13 14 9 15 14. 10 21. 21 4. 2 15 15 14.

Ik zie de verre stomers gaan
 Van, naar de Zuidchinese kust.

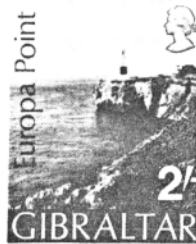
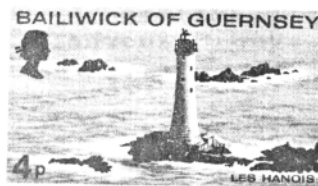
'k Heb op mijn toren
 eindelijk rust
 en met het leven afgedaan.

Hällö fyr
 by Smøgen
 (Zweedse westkust)

Baak Kaap
 Skagen, opnieuw
 geplaatst.

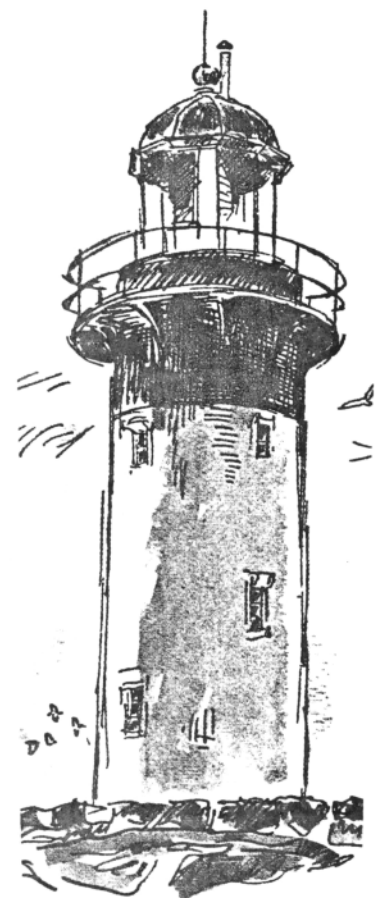
de zeven wereldwonderen

GÖTEBORG
 25.4.1979

FYRAR

POST-EXPO

fyrplats, söder om Koster, togs i bruk i nove

Zweedse westkust
 t.h.v. Strömstadt.

Det nuvarande fyrtornet på Vinga stod klart 1840.

t.h.v. Göteborg

SCHAKEN IN DE OERTIJD.

(voor dit artikel kan de redactie geen verantwoordelijkheid op zich nemen)

Als men een willekeurig persoon (hetzij een leek, hetzij een historicus) vraagt of de oertijd behoort tot de pre-historie, is het antwoord steevast: Ja!

"De pre-historie is namelijk de tijd voor de aanvang van de schriftelijk overgeleverde geschiedenis. En de oertijd heeft ons geen geschriften nagelaten".

Aldus de woorden van een vooraanstaand historicus'.

Het lijkt dus vrij aannemelijk dat de oertijd inderdaad tot de pre-historie behoort. Maar.....ik meen te kunnen bewijzen dat deze uitspraak alweer sterk verouderd is. Ik heb namelijk beslag weten te leggen op zeer kostbare documenten, afkomstig uit de oertijd.

"Nou en", zal de brave schaker zeggen. "Wat heb ik daarmee van dōen?" Natuurlijk schaker, natuurlijk! U zou ook gelijk hebben, ware het niet dat deze documenten gaan over de wereldkampioenschappen schaak in het jaar des heren dertig miljoen voor Christus".

Ik heb dus alle reden om aan te nemen dat deze documenten origineel zijn.

Maar genoeg geleuterd.

Ik zal U iets vertellen over de inhoud: het betreft een match tussen de twee sterkste schakers uit die tijd, namelijk de heren O.Oetan en Jim Pensé. Deze laatste was een Amerikaan (waarmee maar weer eens bewezen is dat Amerika noch door de Noormannen, noch door Columbus ontdekt is, doch gewoon door de oermens) van Franse afkomst. Het kan ook zijn dat de achternaam geschreven moet worden als Pansé (dat werd niet helemaal duidelijk uit de documenten), want een echt groot denker was hij niet.

De heer O.Oetan was de grote man achter de gelijknamige opening, die begint met wit's zet 1. b2-b4. De match was niet bijster interessant (hij werd gewonnen door O.Oetan met de cijfers 13-8) en ik zal u er dan ook niet te veel mee vermoeien. Toch wil ik u één partij uit deze match niet onthouden en wel de laatste. De heer O.Oetan leidde op dat moment met 12-8 en had in die bewuste partij aan remise genoeg om de wereldtätel te veroveren. Van tevoren was bepaald dat diegene die als eerste 12½ punt zou hebben, wereldkampioen zou zijn en bij de stand 12-12 zou de heer Jim Pensé zijn titel prolomgeren. O.Oetan nam al direct in de opening grote risico's, daar hij de match persé met een overwinning wilde besluiten. Kijkt u maar:

Wit: O.Oetan

Zwart: Jim Pensé

1. h2-h4

.....

Met deze zet bewijst de heer O.Oetan dat hij zijn tijd ver vooruit was, want zelfs een modern grootmeester als J.Dros wil zijn (oefen)partijen nog wel eens met deze zet beginnen. De bedoeling achter deze zet is duidelijk: wit tracht de h-lijn te openen om met zijn toren op h1 de vijandelijke koningsvleugel te bestoken.

1.	,	e7-e5
2. h4-h5	,	d7-d5
3. h5-h6	,	Pb8-c6
4. h6xg7	,	Lf8xg7

Het is wit gelukt: hij heeft een open lijn geforceerd, maar nu wordt hij toch wel erg optimistisch en denkt een toren te kunnen offeren.

5. Th1xh7 ,

Zwart bedenkt zich geen moment en neemt "het offer" gretig aan.

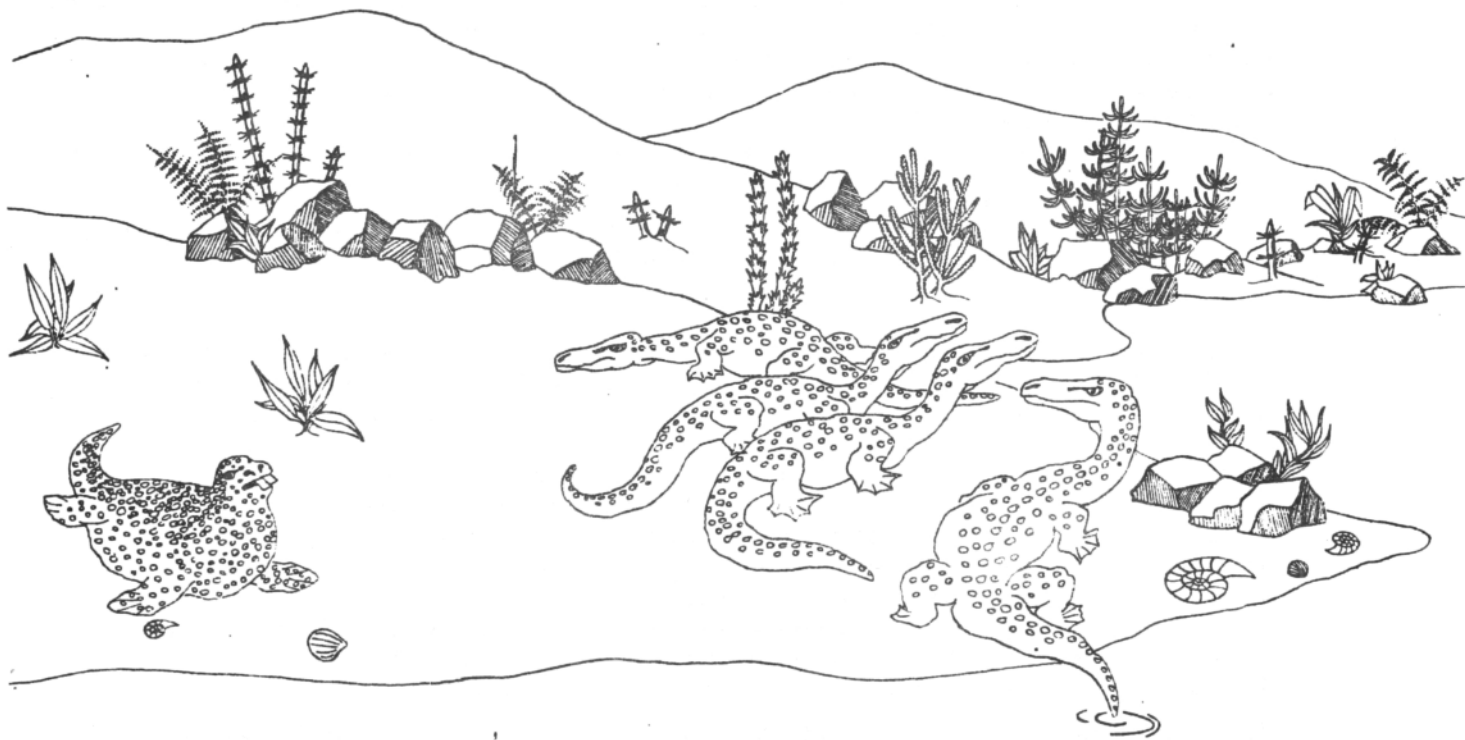
De partij lijkt gespeeld. Zwart staat natuurlijk glad gewonnen, maar in de loop van de partij geeft hij bijna zijn hele strijdmacht weg. De partij is bijzonder slecht en ik zal u die dan ook besparen. Het einde is echter verrassend leuk en dat zal ik u dan straks ook tonen.

Maar eerst moet ik nog een incident vertellen, waaruit blijkt dat het niet van de laatste jaren is dat schakers steeds meer gaan eisen en elkaar het licht in de ogen niet gunnen. Zeker, de incidenten tussen Kochnoi en Karpov, en tussen Fischer en Spassky zijn bekend geworden en zelfs Euwe En Aljechin gunden elkaar niets (Aljechin nam zijn kat mee omdat hij wist dat ze Euwe irriteerde) in hun beroemde matches van de dertiger jaren.

Maar dit is niets nieuws! Leest u zelf maar:

Uit aantekeningen van de arbiter:

"Na een rustig begin van de partij, kwamen later de moeilijkheden: De spelers hadden een uur gespeeld en Jim Pensé kreeg een banaan aangereikt door zijn Duitse secondant de heer N.Thaler. Meteen sprong de heer O.Oetan op en rende naar mij toe. Hij schreeuwde: "Er zit vast een geheime boodschap in die banaan en die aap met die zonnebril daar op de eerste rij irriteert me ook. Hij probeert me te hypnotiseren". Dat was een moeilijk geval. Ik controleerde de banaan, maar kon geen geheime boodschap ontdekken. De meneer met de zonnebril wilde niet weggaan, maar nadat ik hem een lekkere banaan in het vooruitzicht had gesteld, was hij bereid een paar rijen naar achteren te verhuizen".

U ziet het: vervelende incidenten zijn niet nieuw. Maar nu het beloofde einde van de partij. Er was de volgende voor wit totaal gewonnen stand ontstaan:

Wit: Kc1, Dh7, Ta1, La5, Lg8, Pa4, Pe7, pi.: b4, c6, d6, d7, f5, g6 en h3.

Zwart: Kc2, Le8, pi.: a6, b6, b5, b3 en c4.

De witspeler die zich plots herinnert, dat hij op de vijfde zet een toren heeft weggegeven, denkt slim te zijn en doet:

56. d7xe8T ,
 en zwart doet na zijn zet
 56. , c4-c3
 een remisevoorstel.

De heer O.Oetan blijkt geen heer en begint bulderend te lachen. Als hij is uitgelachen, begint hij te denken. Het is moeilijker dan hij dacht, om zwart snel mat te zetten. Met de dame zetten helpt niet en het is zijn eer te na om nog meer troepen te laten aanrukken d.m.v. het promoveren van enkele pionnen. Na een tijdje nagedacht te hebben (partijen duurden overigens soms dagenlang. Zwitserland was namelijk nog niet ontdekt zodat men ook niet kon beschikken over de schaakklokken uit de beroemde Zwitserse uurwerkindustrie) speelde O.Oetan

57. Pe7-c8 ,
 Zwart speelt om de weg vóór z'n c-pion vrij te maken
 57. , Kc2-d3

De witspeler begint te denken en komt erachter dat hij nog steeds niet heeft gerocheerd. "Dat moet dan nu maar", gromt hij en speelt 58. 0-0-0 Mat.

Jim Pensé kijkt beduusd om zich heen en zegt met verwarde stem: "Het is nu dus eigenlijk wel mat, maar ik stootte m'n koning eigenlijk per ongeluk naar d3 en eigenlijk neem ik dus eigenlijk m'n zet terug en doe dus eigenlijk maar een andere zet eigenlijk". Het klinkt inderdaad nogal verward, maar desalniettemin heeft O.Oetan het zéér goed begrepen en hij wil al gaan protesteren. Hij bedenkt zich en mompelt: "Ken mij ut eigeluk verrotte. Kampioen wor-ik toch".

Jim Pensé begint koortsachtig te denken en speelt

57. , b6xa5
 De witspeler wil al weer gaan langrocheren, maar merkt dat dat in deze stelling onmogelijk is. Plotseling krijgt hij echter een ingeving en speelt

58. 0-0-0-0!! Mat.
 (voor de outsiders: het principe van deze super-lange rochade is dezelfde als die van de korte- en de lange rochade. Wit zet zijn toren naast de koning op e2 en springt met zijn koning over de toren heen naar e3).

Jim Pensé begint direct luid te protesteren, maar de arbiter is onverbiddelijk: "De koning op e1 is nog niet verzet, de toren op e8 ook niet. Wit staat niet schaak, er staan geen verdere stukken op de e-lijk en tenslotte worden de velden e2 en e3 niet bestreken door vijandelijke stukken".

De arbiter voegt hier meteen aan toe dat de zwartspeler zijn zetniet over hoeft te doen omdat na 57., b5xa4 of na 57., b3-b2 eveneens 58. 0-0-0-0 volgt.

Hierna riep de arbiter O.Oetan uit tot de nieuwe wereldkampioen, waarbij hij wel opmerkte dat Zwitserland vooralsnog niet tot de wereld behoorde. Het land was immers nog niet ontdekt!

Tot zover de documenten.

Ik hoop overigens niet dat ik binnenkort wordt gearresteerd wegens poging tot oplichterij. Perslot van rekening is dat ook gebeurd met een Duitse journalist n.a.v. het "ontdekken" van de dagboeken van een iedereen wel bekend Duits dictator/misdadiger. De Eppie Damaran is dan weliswaar g nog niet "Der Stern", maar toch.....

JOOP ROMMETS

P.S. Inderdaad ... geen bronvermelding.

Dat is ook niet nodig, daar ik afgezien van de schrijver van dit (formidabele) stukje eveneens componist van de eindspelstudie ben.

VEEL SPANNENDE PARTIJEN IN EERSTE PERIODEKAMPIOENSCHAP - j.dros

De start van het schaakseizoen 83-84 verliep enigszins stroef; de A-groep werd noodgedwongen van 8 tot 6 spelers teruggebracht, omdat de gepromoveerde Gerard Zoetelief de eerste weken afwezig was, terwijl Arjen Bakker het clubschaak helaas vaarwel zei. Besloten werd toen een dubbelronde 6-kamp te houden, die als eerste periodekampioenschap zou gelden.

De in de A-groep debuterende Marcel Visser bracht er nog niet veel van terecht. Hij mist nog de ervaring en de hardheid om de clubtop serieus het hoofd te bieden. Jammer genoeg gaf er in de tweede helft van het toernooi ook mentaal de brui aan. Per traditie moet de jonge schaker eerst veel klappen incasseren, voordat het moment komt eens een flinke oplazer terug te geven. Marcel was in ieder geval van mening dat dat moment nog niet gekomen was, want hij verscheen uiterst pessimistisch achter het bord.

De strijd om het periodekampioenschap gaat (op het moment dat ik dit schrijf is de beslissing nog niet gevallen) vooral tussen Rinus Vittali, Joop Rommets en mij. Broekema en Bakker begonnen pas in de tweede toernooihelft van zich af te bijten, vooral toen duidelijk tot hen doordrong dat naast Marcel Visser één van beiden zou moeten degraderen. Althans de afspraak luidde dat uit de groep van 6 er twee zouden degraderen, hetgeen wel veel is, maar men bedenke dat we een dubbelronde toernooi hebben gespeeld. Broekema en Bakker bezwoeren mij dat zij geen kennid hadden genomen van deze afspraak, waardoor ik als wedstrijdleider weer in een moeilijke positie ben geraakt. Een mogelijkheid zou zijn om uit de A-groep één te laten degraderen en dan 3 spelers uit de B-groep te laten promoveren waardoor de A-groep weer de oorspronkelijke grootte zou krijgen. Het grote nadeel daarvan is echter dat de competitie in de B-groep daardoor minder interessant wordt, omdat in feite twee goede B-groepspelers uit de B-poule verdwijnen.

Broekema schaakte in die laatste helft heel goed; nadat hij in de eerste ronde met een stuk meer zich nog door Joop Rommets liet flessen, verdedigde hij zich in hun tweede partij weliswaar passief, maar behoudt hij in de afgebroken stelling remisekansen. Nog beter staat hij ervoor in zijn afgebroken partij tegen mij. In een volkomen gelijke, en slaapverwekkende stelling sloeg ik een paar keer zijn remisevoorstel van de hand, om direkt daarna door een onnozelheid een pion weg te geven. Het toreneindspel met drie tegen 2 pionnen biedt Broekema redelijke kans op winst. Ook tegen Vittali, die in de tweede helft 4 van de 5 partijen remise speelde, bereikte Broekema een puntending,

H. Broekema - M. Vittali (partijzetten onderstreept)

1. d4 Pf6 2. c4 e5 (Een oude liefde van Vittali. Broekema gaat er echter niet op in) 3. Lg5 ed4: 4. Dd4: Le7 5. Pf3 h6 6. Lh4 c5 (In aan merking komt misschien ook 6...Pc6 omdat dan Dc3 faalt op Lb4) 7. Dc3 Pc6 8. e3 d6 9. Le2 Lf5 10. 0-0 Dd7 11. Pbd2 0-0 12. Tfd1 Tad8 13. a3 a5 14. Dcl?+? (Een vreemde manoeuvre die bedoeld is om een eventueel Pe4 te ontcrachten) 14....Dc7 15. Pbl?! (Broekema streeft naar veld d5 of b5 voor het paard, maar zover komt het niet) 15....Pe4 16. Le7: De7: 17. Pc3 Pc3: 18. Dc3: b6 (Het lijkt mij dat de stelling ongeveer in evenwicht is) 19. Td2 Lg4 20. h3 Lf3: (in de hoop dat het paard sterker dan de witte looper zal zijn) 21. Lf3: Pe5 22. Le2 (in aanmerking kwam ook Ld5) 22...f5 23. Tad1 f4 24. ef4: Tf4: 25. Dg3 Tf6 26. Lf1 Kh8 27. De3 Te6 28. Dc3 Pc6! (Langzaam verwezenlijkt Vittali zijn plannen. Hij plaatst een machtig paard op d4) 29. Td3 Dd4 30. Te3 Tde8 31. Te6: De6: 32. Dd3 Df6 33. Dg3 (Broekema houdt door druk op de achtergebleven d-pion de zwarte stukken onder controle) 33....Te5 34. Dd3 Tg5 35. Le2 De6 36. Kf1 Te5 37. Td2 De7 38. g3 De6 (verleidelijk was Db7 39. Kg1 Te2: 40. Te2: Pf3+ Kf1! Pe5 maar wit redt zich dan met De4!) 39. Lg4 Tel+ 40. Kg2 De7 41. Ta1 (Wit hoeft het piomeneindspel niet te vrezen, want zwart zit met een hopeloos zwakke damevleugel door de zwakke pionnen op b6 en d6) 41....Te5 remise. Zwart zou nog 41...Db7 kunnen proberen; wit moet dan wel f3 spelen want na 42. Kh2?? is het mat op h1, terwijl 42. Lf3?? Df3:+ 43. Df3: P3: een stuk wint. Echter na dus 42. f3 Te2+ 43. Kf1 raakt zwart na Tb2:? 44. Dg6! in de problemen) Een kwalitatief hoogstaande partij!

Nog een partijtje van de remise-koning:

M.VITTALI - J.Dros

1. Pf3 Pf6 2. d4 g6 3. Pc3 Lg7 4. e4 0-0 5. h3 d6 6. Le3 c6 7. Dd2 b5 8. Lh6?
(Een onnozelheidje; Vittali speelde deze zet zonder nadenken en wordt onmiddellijk verrast) 8....b4! 9. Pe2 Pe4: 10. De3 Pf6? (veel te slap gespeeld. Ik had hier beslist d5 moeten spelen, maar ik was ten onrechte bang voor een sterk paard op e5. Door het zwarte tempooverlies, is heeft wit nu een kansrijk 'pionoffer' gebracht.)
11. Lg7: Kg7: 12. Pg3 Pbd7 13. Ld3 Pb6 14. h4! (De witte aanval ziet er gevaarlijk uit) 14....Lg4 15. h5, Pbd5 16. Dd2 Lf3: 17. gf3: e5 18. hg6: fg6: 19. 0-0-0! (de sterkste voortzetting na Dh6+ Kf7 - of misschien ook Kg8-heeft wit geen direkte dreigingen) 19....Pf4! (de reddende zet; juist op tijd wordt de gevaarlijke diagonaal c1-h6 gesloten) 20. Td1 Pf6d5 21. Ph5+ en remise op voorstel van wit. $\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$
Inderdaad kan zwart zich zonder problemen redden na 21....Ph5: 22. Th5: Pf4. Ik accepteerde het vredesaanbod omdat ik bang was dat er nog 'wat' voor wit in zou zitten met die open torenlijnen, en ik was een tikje aangeslagen dat de snelle pionwinst zo duur betaald moest worden. Thans denk ik dat zwart in de slotstelling misschien nog wel een kansje kan wagen, omdat wit als hij de pion terugneemt, (na een trenzet als T5h1 en De7) op b4 dan (dus Db4:), toch enig gevaar op de damevleugel loopt.

De mooiste partij uit het eerste periodetournooi vind ik mijn partij tegen Broekema. Het is zeker geen hoogstaande partij, maar spectaculair isie wel. Nadat ik niets had weten te bereiken en persé wilde winnen bracht ik een zeer twijfelachtig positioneel paardoffer, dat in iedergeval enige aanknopingspunten verschaftte, te meer daar Broekema weer eens in hevige tijdnood zat (anders had ik het ook beslist niet gedaan). Juist op het moment dat hij meende het ergste achter de rug te hebben, kwam de finale in de vorm van een dameoffer en Broekema, met een vrijwel horizontale vlag mist de beste verdediging, waardoor hij juist nog verliest.
Eén van de mooiste partijen die ik ooit heb gespeeld:

H.Broekema - J.Dros

1. e4 e5
2. Pc3 Lc5
3. g3 Pc6
4. Lg2 d6
5. Pa4 Le6
6. Pc5: dc5:
7. d3 Dd7
8. Le3 b6
9. Dd2 Pf6
10. f3 0-0
11. Pe2 Pe8
12. 0-0 Tad8
13. b3 c4
14. bc4: Lc4:
15. Dc3 La6?!
16. Tfd1 Pd6
17. f4 Pb5
18. Db2 ef4:
19. Pf4: Pbd4!?
20. Pd5! Pe2+?!?

Na lang denken gespeeld.
Het paard kan niet meer terug.....

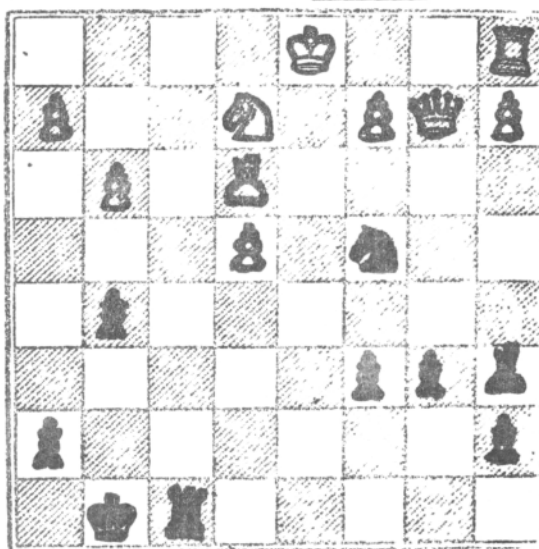
21. Kf2 f5
22. Ke2: fe4:
23. Le4: Tde8 (dreigtTe4:)
24. Kd2 Pa5 (Te4: de4:Pc4+)
25. Kc1 c6
26. Pf4 g5
27. Pe2? (Beter is Ph5)

27.....Te4:!

28. de4: Dd1:!! +

29. Kd1: Pc4!

DIAGRAM : stand na 29....Pc4

BROEKEMA

DROS

30. Pc3? Tf1+
31. Ke2 Pb2:+
32. Kd2 Tal:

en na nog enkele overbodige zetten haalden we beiden de tijdcontrole (ik was zelf inmiddels ook in hoge tijdnood geraakt) en gaf Broekema het op.

In de diagramstelling is wits betse verdediging 30. Dc3! om na 30...Tf1+ 31. Del naar een gewonnen eindspel af te wikkelen met een kwaliteit meer. Maar terecht naar mijn idee werd in deze partij moed beloond.

Thanà nog enkele partijtjes uit het eerste periodetournooi in de A-groep.

J.Dros -J.Rommets

1. e4 c5
2. Pf3 Pc6
3. d4 cd4:
4. Pd4: Pf6
5. Pc3 e5
6. Pdb5 d6
7. Lg5 a6
8. Lf6: gf6:
9. Pa3 b5
10. Pd5 f5
11. Lb5: ab5:
12. Pb5: Ta4
13. Pbc7+ Kd7
14. c4?!

Een nieuwe, maar niet al te sterke zet in deze stelling. Beter is 14.b4 om snel de lijnen op de dame-vleugel te openen.

14. Tc4:
15. 0-0 Dg5
16. f4 ef4:
17. Tf4: Tg8
18. Df1 Tc2!
19. g3 Dh6!
20. Tf2 Tf2:
21. Df2: f4
- 22.

Td1 Lg7
23. Pb5 Le5
24. Pb6+ Het is wit niet gelukt de aanval via de f-lijn te voeren
De rest is wanhoop.
24. Ke7
25. Pd5+

Maakt het zwart nog gemakkelijker.

25. ... Kf8
26. Td3 Mg3:
27. hg3: Dh3
28. Pf4 Dg4
29. Pd6: Ld4!
30. Kf1????

(ik dacht dat ik schaak stond....In tijdnood doet men soms rare dingen)
Gelukkig (wat heet) staat wit ook na Td4: verloren.

30. Lf2:

0-1

J.Rommets -J.Dros

1. e4 e5
 2. Pf3 Pc6
 3. Lc4 Pf6
 4. d3 Le7
 5. c3 0-0
 6. 0-0 d5
 7. ed5: Pd5:
 8. Tel Lf6
 9. De2 a6
 10. Pbd2 Pf4!?
 11. De4 g6
 12. d4 Lf5
 13. De3: Te8
 14. de5:??
- Een aanval van totale schaakblindheid.
14. Le5:
 15. Pe5: Te5:
 16. Df4: Tel:+
 17. Pf1 Pe5
 18. Lb3 Dd3

0 - 1

A.C.Bakker - J. Dros

1. d4 Pf6
2. Pf3 e6
3. e3 b6
4. Ld3 Lb7
5. 0-0 Le7
6. Pbd2 d5
7. De2 c5
8. b3 0-0
9. Lb2 Pbd7
10. e4 de4:
11. Pe4: Pe4:
12. Le4: Le4:
13. De4: Pf6
14. De2 Dc7
15. c4 Tfe8
16. Tfel Df4
17. Tatl

Beter is hier, en ook op de volgende zet d5

17. Tad8
18. Dc2 Id6
19. Lcl Dg4
20. Lg5 cd4:
21. Lf6: gf6:
22. Te4 Dg6
23. Tld4: f5!
24. Th4 e5
25. Td5 e4
26. Pd4 Lc5!

Dit moet nauwkeurig berekend worden: 27. Pf5: Td5: 28.Ph6+ Kf8 29. cd5: e3!! 30. Dg6: ef2:+ 31. Kf1 Telmat!

27. Td8: Td8:
28. Th3 Df6
29. Pb5?? Dal+
en wit gaf op.
Ook na 29. Pe2 Dal+ 30. Dcl Tdl+
is wit verloren, alsmede na
30. Pcl Dd4

Jaap Dros

2A:		
0-0-0	8	uit 4
M.S.C.	6	" 5
K.T.V.	4	" 4
Magnus	6	" 5
Caïssa	6	" 5
En Passant	3	" 5
Obdam	4	" 5
Schaakmat	1	" 5

OPLOSSINGEN SCHAAKPROBLEMEN E.D.57

Eerst de vierzetters van bladzijde 20:

- Giegold 1974: 1. Te3, fe3:+ 2. Kd1, Kc3: 3. Dc5+
 Giegold 1975: 1. h4, b5 2. Th3+, Kc4 3. Th2, Kb3 of Kd3
 4. Ld5++ of Lf1++
 Giegold 1977: 1. Ph2, gh2: 2. g4, e3 3. Ke8, Kc8 4. Pe7++
 Gomoluch: 1. Pf3, Kf3: 2. Pf4, Kf4: 3. Le4, Ke4: 4. Dg4++

En dan nu de driezetten.

- Giegold 1967: 1. Dc2, bc2: 2. Thc1, cb1: of bcl: 3. Tb of c8++
 Giegold 1972: 1. Dd5:+, Kd5: 2. Lg1, Kc5 3. Te5++
 of: Dd5:+, Ke3: 2. Dd3+, Kf2 3. De2++
 Giegold 1974: 1. Dd5:+, Kd5: 2. Pe6, Ke6: of Ke4 3. Lc4:++ of
 Lc6:++
 Gohn : 1. Dal, Dal:+ 2. g7+, Kf6 3. g8P++
 of : 1. Dal, Db6: 2. e4+, fe4: e.p. 3. Df1++
 of : 1. Dal, f3 2. g7+, Kf4 3. Dd4++
 Nagy : 1. Pc3, b6 2. Pa4, Pd7, of Pg6 of f5 3. Da8++ of
 Dal++
 of : 1. Pc3, f5 2. Pe4 en mat op al met dame is niet
 te pareren.
 of: : 1. Pc3, Pg6 2. Dh7:+, waarna idem met Dbl++
 Nerong : 1. Tg4, Tg4: 2. Kc3:, Tc4+ 3. Pc4:++
 Moldowansky/ulanow : 1. Tf1, f3 2. Pe2 (dreigt Dd5++), fe2:
 3. f4++
 of : 1. Tf1, f6 2. Pg3 (dreigt De4++) fg3: 3. f4++
 of : 1. Tf1, Lg7 of Lh6 2. Pc6+, dc6: of Ke4:
 3. De7++ of Tel++
 of : 1. Tf1, b5 2. Db5:++
 of : 1. Tf1, Pf5: 2. Pf3++
 (wel een probleem om je in te verslikken...)
 Nagler : 1. Le4, de4: 2. Lb6, ef3: of e3 3. Th4++ of Lc7++
 of : 1. Le4, d4 2. Ld4: en Th4++ is niet te ontlopen.

HOUTHANDEL VAN DER VIS uiteraard, dat staat als een paal boven water.
 Gelukkig wordt niet alle kaas geëxporteerd...ZUIVELHANDEL BOON.
 ZEGEL(STE oei)VISMARKT praktisch en portemonneevriendelijk.
 GROEN'ZWART...GRAAF'S verfcentrum in het hart.
 ZEGEL PARKSTRAAT heeft nog wel iets uit de BRONSTIJD....

Op de AANKOOPCENTRALE zijn hele volksstammen aangewezen.
 Het danst zo fantastisch in die japon!...van FIRST LADY.
 CENTRA, waar Abraham niet alleen maar de mosterd haalde.
 Kapiteins, kolenstokers en kaninefaten weten DE KOFFIESHOP te vinden.
 Bij TROMP een glanzend alfabet, van amethyst tot zilver.

De stand van zaken in de B-groep.

Beste mensen, wat worden we groot hè! Sinds januari hebben we acht nieuwe leden erbij en allemaal spelen zij mee in onze onderlinge competitie! Ik heb het nog nooit zó druk gehad! Ik ben erg blij met deze gang van zaken. Het is erg goed voor de oude getrouwe leden om eens met een nieuwe tegenstander geconfronteerd te worden. Tegen de tijd, dat we zó groot zijn, dat we de bridgers de zaal uitgewerkt hebben zien we wel verder. Voorlopig kunnen we nog best groeien wat mij betreft! De B-groep competitie is nu 5 weken gaande. Over minstens drie weken (mogelijk 4) zijn de promoties weer aan de orde. Het lijkt mij, dat een kandidaat-promovendus minstens vijf partijen gespeeld moet hebben. Zoals u weet zijn er twee promotieplaatsen. Op dit moment worden die ingenomen door P. Eelman en F. van Tatenhove. De situatie is ongeveer de volgende.

W. Albers. Het valt duidelijk niet mee om gewend te raken aan zowel noteren van de partij als de klok bedienen. Het resultaat tot nu toe van 1 punt uit twee partijen is helemaal niet gek. Verder vertrouwd raken met de gang van zaken zal de resultaten wel beïnvloeden.

M. Bremer. Met 1 punt uit 4 partijen is de score van de vorige periode bereikt. Het schijnt zo ongeveer te horen. Wat onderaan in de groep horen ook mensen en zo te zien in ieder geval plezier in het spel.

K. Bruining. Helaas nog geen enkel punt uit slechts 2 partijen. Moet ook nog wennen aan noteren en de klok, maar ik vertrouw erop, dat er nog wel wat puntjes bijkomen. De opzet in de partij tegen mij was heel degelijk. Het valt niet mee de concentratie tot het eind vol te houden.

R. Daan. Is helaas (vanwege het ton&el?) nog niet geweest deze periode, maar gezien het resultaat in de vorige een duidelijke promotie-kandidaat.

E. Dros. Met 2 punten uit 3 partijen een promotie-kandidaat in spé. Schuwt geen ingewikkelde stelling. (Maak eens een verslagje van die partij tegen E. de Visser!)

P. Eelman. De koploper uit de groep met 4 punten uit 4 partijen. Sterk spel, zoals ik heb ervaren, sterker dan in de vorige periode.

J. Granzeuer. Met 2 punten uit 4 partijen geen slecht resultaat. Nu voor een tijdje weer terug naar Duitsland.

N. van Heeringen. Slechts één partij, maar die dan ook gewonnen. Helaas komt hij te weinig, want het degelijke en goed doordachte spel zet menig tegenstander voor problemen.

J. van Heerwaarden. Een onberekenbare speler, zoals ik eens heb ervaren. Eén punt uit 3 partijen is wel een doorsnee resultaat. Ook met veel plezier in het spel.

H.Kok.Slechts 1 partij en geen punt.Dat is niet helemaal overeenkomstig de verwachting.Het is nog niet zeker of hij blijft.Ik hoop van wel.

F. van Lare.Het gaat allemaal niet zo goed.Het inzicht taant enigszins,maar laat de moed niet zakken.2 $\frac{1}{2}$ punt uit 5 partijen is een tamelijk reeële weergave.

O.van Loo.De score van 0 punten uit vijf partijen is wat onverdiend.Een hele harde werker,die wat meer resultaat verdient.Het spel wordt meer doordacht en beter gekoördineerd.

J.Mulder.Nog maar één partij en nul punten.Verliezen van de koploper lijkt mij niet zo'n schande.

W.Pranger.Met het resultaat van 3 punten uit 5 partijen is de kandidatuur voor promotie gesteld.Vaak sterk spel in de begin van de partij,maar als je het tegen hem kan uithouden krijg je weer kans.

F.van Tatenhove.De tweede promotie-kandidaat.Met 4 punten uit 4 wedstrijden is een uitstekende score bereikt.Ervaring werkt gunstig.Het programma tot nu toe was wat lichter dan dat van P.Eelman,maar toch,die score staat er.

A.Terpstra jr.Een beetje mager resultaat 1 punt uit 4 wedstrijden.Ik heb het idee dat dat nog wel zal veranderen.

R.Terpstra.Een goed begin en direkt de eerste volle punt in de eerste partij. Een best interessante partij.(zie elders in dit nummer)Misschien nog wat meer letter op positie in plaats van op combinatie?

M.Visser.Een score,die er niet om liegt,2 punten uit twee partijen.Pas gedegradeerd nu toch weer een promotie-kandidaat-op-afstand.Een hoop geleerd de laatste tijd en vooral in de A-groep.

E.de Visser.Een konstant speler en het resultaat van 1 punt uit twee partijen is min of meer gebruikelijk.

M.Witte.Het resultaat valt een beetje tegen.2 $\frac{1}{2}$ punt uit 5 partijen.Het lukt allemaal niet zo goed.De eerste zetten kunnen erg belangrijk zijn.

Tot zover het overzichtje.Nu een overzichtje naar volgorde:

1 en 2	P.Eelman en F.van Tatenhove	4 uit 4
3	W.Pranger	3 uit 5
4/5	F.van Lare M.Witte	2 $\frac{1}{2}$ uit 5
6	J.Granzeuer	2 uit 4
7 /8	M.Bremer A.Terpstra jr.	1 uit 4
9	O.vanLoo	0 uit 4
Getipt als mogelijke kandidaten in spé:		
1.	M.Visser	2 uit 2
2.	E.Dros	2 uit 3
3.	R.Terpstra	1 uit 1

Hoe de poging de rochadestelling te vernielen zich tegen de aanvaller keert.
Onderlinge competitie.

wit: Frank van Lare, zwart Rob Terpstra.

Spaanse partij.

1. e2-e4 e7-e5
2. Pg1-f3 Pb8-c6
3. Lf1-b5 Pg8-f6
4. 0-0 begin van de open of gesloten variant.
4. ... Pc6-d4 Deze zet verraste mij. Ik had het wel eens in een vluggertje gezien, maar wist niet zo goed wat ik hiermee aanmoest. Achteraf was wellicht 5.Pc3 het beste geweest. Er zou kunnen volgen 5... Pb5: 6.Pb5: a6, 7.Pc3 zonder tempoverlies. Om niet nader te achterhalen reden wilde ik mijn loper houden.
5. Pf3xd4 e5xd4 en ik dacht aardig te staan.
6. Tf1-e1 Lf8-c5
7. d2-d3 hiermee blokkeer ik weliswaar de zwarte zwarte loper, maar ook wordt hierdoor mijn eigen witte loper nogal geïsoleerd. Beter was wellicht geweest 7. c3
7. 0-0
8. Lc1-g5 d7-d5
9. e4-e5 h7-h6
10. e5xf6 Het levert allemaal nu niet zoveel op. Achteraf was wellicht beter geweest 10.Lf6: gf6:; 11 ef6: Df6: . De pionnen raken dan geïsoleerd.
10. ... h6xg5
11. f6xg7 Kg8xg7
12. Dd1-h5 Dd8-f6
13. Pb1-d2 Tf8-h8
14. Dh5-e2 Df6-e6 dreigt mat in twee op h2. Mijn stelling is slecht en goede zetten zijn schaars.
Een andere mogelijkheid zou zijn: 15.Pf3, maar dat leek mij slecht vanwege 15. .. Lg4. Achteraf lijkt dat wel mee te vallen. 16.De5+ f6; 17.Dg3 (17.Dd6: Ld6:; 18.Pd4: Lh2:; 19.Kf1 Le5; 20.Pf3 lijkt ook wel speelbaar)
Ook lastig is na 15.Pf3 g4; 16.Pe5
15. De2-e5+ f7-f6 Die zet had ik overzien.
16. De5xd6 Niet zo sterk, maar ik wist niets beters te bedenken. De zwarte zwarte loper komt aktiever te staan. Beter was wellicht geweest 16.Dg3

16. ... Lc5xd6
17. g2-g3 Lc8-g4
18. f2-f3 Lg4-h5
19. Lb5-d7 Ld6-b4 Ook deze zet had ik overzien. Ik was zo gespist op het beter in het spel brengen van mijn witte looper, dat ik 19.a3 niet heb gezien. Achteraf had ik nu beter 20.T1e2 kunnen spelen en na afruil van de looper tegen het paard in het verlies van pion f3 moeten berusten. Tja, ik dacht iets slims bedacht te hebben. 20.g4 Ld2; 21 Te7+ Kf8; 22.Te2 en ik krijg een looper terug.
20. g3-g4 Lb4xd2
21. Te2-e7+ Lh5-f7 en dat had ik niet gezien.
22. Ld7-e6 Th8-f8 Beter was geweest 22....Taf8 en daarna 23.... Lf4.
23. Le6xd5 Een poging nog wàt terug te krijgen.
23. ... Ld2-b4
24. Te7xc7 Ta8-e8
25. Tc7xb7 Te8-e7
26. Tb7xb4 Een alternatief was 26.Te7: Le7; 27.Le4
26. ... Lf7xd5
27. Kg1-f2 Tf8-e8 Het is nu duidelijk, dat de open lijn niet voor mij is. Door het avontuur met de toren kan ik mijn torens niet meer vertikaal op één lijn krijgen. Het veld e4 blijft bestreken door de looper!
28. Tb4xd4 Ld5-c6 28... Te2+; 29.Kf1 Lf3; 30.Td7+ Kg6; 31.Ta7: ziet er verliezend uit.
29. b2-b4 Te7-e2+
30. Kf2-f1 30.Kg3 loopt ook mis.
30. ... Lc6xf3
31. c2-c4 Te2xh2 dreigt 32....Th1+ met kwaliteit-verlies, maar dat zagen we geen van beiden.
32. Td4-d7+ Kg7-g6
33. Kf1-g1 Th2-g2+
34. Kg1-f1 Te8-e2
35. Ta1-e1 Te2-f2 † en toen was het uit.

28.

